

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-845/16-A

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Bilingvální mateřská škola pro sluchově postižené s.r.o.
Sídlo	Hábova 1571, 155 00 Praha 5 - Stodůlky
E-mail právnické osoby	fenclova@detskysluch.cz
IČ	25143701
Identifikátor	600000257
Právní forma	Společnost s r.o.
Zastupující	Mgr. Jana Fenclová
Zřizovatel	Centrum pro dětský sluch Tamtam, o.p.s. Hábova 1571, 155 00 Praha 5 - Stodůlky
Místo inspekční činnosti	Hábova 1571, 155 00 Praha 5 - Stodůlky
Termín inspekční činnosti	22. 3. 2016 – 23. 3. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušného školního vzdělávacího programu; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho soulad s právními předpisy a s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Právnická osoba vykonává činnost mateřské školy (dále „škola“ nebo „MŠ“) a školní jídelny-výdejny. Škola vznikla v roce 1996 z iniciativy rodičů sluchově postižených dětí se záměrem poskytovat komplexní podporu dětem i rodinám. Vzdělávání podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání „Hrajeme si s medvědem“ zajišťuje pět učitelek včetně ředitelky školy, logopedka a tři osobní asistentky. Hlavním posláním školy je vytvořit optimální podmínky pro harmonický rozvoj osobnosti dětí se sluchovým postižením tak, aby se cítily ve škole jisté, bezpečné, vítané, byly uspokojeny jejich potřeby fyzické, psychické i duševní natolik, aby měly možnost rozvíjet se v souladu se svými schopnostmi a možnostmi, a současně byl podněcován jejich harmonický rozvoj. Nejvyšší povolený počet dětí je 18, ke dni inspekce se vzdělávalo 11 dětí. Z tohoto počtu je jedno dítě bez postižení, ostatní mají buď sluchové postižení (různého stupně) nebo kombinované vady.

Hodnocení podmínek vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) působí ve funkci od samého začátku vzniku školy. Za tuto dobu se jí podařilo vytvořit funkční systém řízení. Nastavila odpovídající koncepci rozvoje školy, kterou se daří realizovat (např. komplexní podpora rodin postižených dětí). Efektivní rozvržení kompetencí na jednotlivé pedagogy umožňuje jejich participaci na organizaci a rozvoji školy a sdílení společných cílů. Přenos informací probíhá především každodenním osobním stykem se všemi členy kolektivu. Kontrolní systém je funkční, ředitelka průběžně kontroluje a vyhodnocuje plnění zadaných úkolů i kvalitu pedagogické práce učitelek. Pedagogická rada jedná pravidelně, projednává zásadní dokumenty a přijímá opatření týkající se vzdělávací činnosti i organizačního zajištění provozu. Kromě těchto jednání se všichni pedagogové scházejí na častých operativních poradách, takže řešení všech vzniklých situací je velmi pružné. Byly ale zjištěny drobné nedostatky v ŠVP PV (chybějící charakteristika integrovaných bloků a nabídka činností ve vzdělávacím obsahu), které ředitelka ihned odstranila.

Personální podmínky školy jsou příznivé, všechny učitelky jsou kvalifikované, protože absolvovaly vysokoškolské studium speciální pedagogiky a také vzdělání v oboru českého znakového jazyka (slyšící pedagožky jsou vzdělávány v kurzech znakového jazyka, které pořádají organizace jako např. Pevnost – České centrum znakového jazyka, Česká Unie Neslyšících, Aldea). Jedna z učitelek je neslyšící a jedna je sluchově postižená, což je velmi důležité pro vzdělávání dětí se sluchovým postižením. Ředitelka podporuje další vzdělávání, pedagogové se zúčastňují kvalitních a pro školu potřebných vzdělávacích akcí, seminářů a odborných konferencí (problematika autismu a kombinovaných vad, arteterapie, videotrénink, dětský vzdor a další).

Partnerství se zákonnými zástupci dětí je pro školu zásadní, protože bez efektivní a průběžné spolupráce by škola nemohla plnit své cíle. Rodiče jsou považováni za aktivní spoluúčastníky života školy. Pedagogové i ostatní personál školy respektují jejich potřeby a současně efektivně pracují i se sluchově postiženými rodiči. Pořádají pro ně řadu akcí, vzdělávacích seminářů a poskytují jim velmi kvalitní podporu při řešení výchovných i vzdělávacích otázek jejich dětí.

Spolupráce se zřizovatelem je každodenní a přínosná, protože zřizovatel poskytuje škole zázemí po odborné i materiální stránce (diagnostika, sociální poradenství, vydávání odborných materiálů, knihovna a mnoho dalšího). Dále škola spolupracuje s audiologickou ordinací při odborném vyšetření dětí.

Další spolupráce probíhá s vysokými školami (FF UK, PedF Olomouc, PedF MUNI, PedF UK, PedF UHK), předmětem je odborná pedagogická diskuse o vzdělávání dítěte se SVP.

Škola má standardní podmínky pro vzdělávání sluchově postižených. Poskytuje příjemné, estetické a dobré akustické prostředí, které je zařízeno vyhovujícím nábytkem a vybaveno naučnými hračkami pro vzdělávání dětí se sluchovým postižením (dále jen SP). Vlastní také speciální audiologickou techniku na sluchové vyšetření subjektivní audiologií. Využívá pomůcku „Klokanův kufí“ k diagnostikování vývoje dítěte v předškolním věku a k rozvíjení jeho dovedností. Dětská i pedagogická knihovna je bohatě zásobena. Pohybovému rozvoji i relaxaci dětí napomáhá školní zahrada. V období od poslední inspekce škola dále postupně zlepšovala své materiální zázemí. V budově byly vyměněny okna a dveře, opravena byla střecha a systém vytápění. Veškeré vybavení se postupně obnovuje a modernizuje. Finanční podmínky umožňují velmi dobře realizovat ŠVP PV.

Podmínky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu mají očekávanou úroveň.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Vzdělání se vyznačovalo vstřícným přístupem učitelek, zohledňováním specifických potřeb jednotlivých dětí a vytvářením příznivého prostředí. Celková atmosféra vzdělávání byla tvůrčí (s výjimkou nedostatků systémového komunikačního procesu), přechody mezi jednotlivými aktivitami působily přirozeně. V průběhu spontánních aktivit pedagožky nabízely dětem různé výtvarné a pohybové činnosti. Podporovaly je v rozvoji jemné motoriky, zrakového a sluchového vnímání.

Po spontánních aktivitách byly zařazeny komunikační chvílky, pohybové aktivity, výtvarné činnosti a individuální řízené činnosti s různým obsahem. Z hlediska požadavků na předškolní vzdělávání byly tyto činnosti pestré, pro děti obsahově přiměřené, organizačně dobře zvládnuté a přizpůsobené individuálním možnostem jednotlivých dětí. Při všech aktivitách bylo zřejmé, že děti s učitelkami velmi dobře spolupracují, mají radost z nabízených aktivit a v závislosti na stupni postižení úkoly zvládají.

Během vyprávění příběhu a vyvozování názvů pravidelných aktivit během dne pracovaly učitelky se všemi přítomnými dětmi, ačkoliv by bylo efektivnější, kdyby byly rozděleny do dvou skupin dle komunikačního systému. Děti preferující český znakový jazyk mají být podporovány v rozvíjení vnímání vizuálně-motorického komunikačního systému, tedy znakového jazyka, děti preferující mluvený jazyk naopak v rozvoji sluchového vnímání.

Negativem dále je, že ve škole jsou děti vzdělávány dvěma komunikačními systémy, tedy znakovým a mluveným jazykem dohromady. Je to nepříznivý stav, protože tato metoda neposkytuje jazykové vzdělávání na dobré úrovni. Bylo zjištěno, že neslyšící speciální pedagožka, uživatelka znakového jazyka, nepoužívala vždy ve vzdělávání čistý český znakový jazyk. Užívala mluvený jazyk podpořený znaky, což není kvalitní jazykový a sociální vzor pro děti jak slyšící, tak neslyšící. Děti, které mají sluchadla nebo kochleární implantát, a preferují mluvený jazyk, potřebují dobrý mluvní vzor, což u neslyšící pedagožky nemají, protože ta nemá vlastní kvalitní kontrolu hlasu. Stejně tak je nevhodným jazykovým vzorem znakového jazyka pro neslyšící děti, které potřebují dobrý jazykový vzor od uživatele českého znakového jazyka, což zvolenou metodou pedagožky (kombinace mluveného a znakového jazyka) také nedostávají. V takovém případě je komunikační vzor nevhodný pro obě skupiny dětí. Podobně používaly oba jazyky i slyšící pedagožky.

Hospitační činností v průběhu logopedické péče byly zjištěny nedostatky spočívající v tom, že nebyla adekvátně korigována chybná výslovnost dítěte, ač byla některá slova nesrozumitelná. Tím je kvalita logopedické péče snížena.

Působení tří osobních asistentů navazovalo na práci učitelek, umožňovalo jim více se věnovat ostatním dětem a obohacovat program. Slabou stránkou osobních asistentů je ale jejich poměrně nízká úroveň komunikace ve znakovém jazyce, což kvalitu vzdělávání svěřených dětí snižuje.

Průběh vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu má přes uvedené problémy očekávanou úroveň.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Mateřská škola spolupracuje se speciálně pedagogickými centry (v Praze 5 a ve Skutči) při zpracování individuálních vzdělávacích plánů (dále jen IVP) dítěte se sluchovým postižením a dětí s kombinovanými vadami. Děti se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP) jsou vzdělávány dle IVP, které vycházejí z doporučení od SPC. Tyto IVP jsou vyhovující a jsou plněny.

Ve škole je jednou týdně zajištěna intenzivní logopedická péče klinickou logopedkou. Je prováděna reedukace řečových a sluchových vad u dětí, které jsou schopné dorozumívat se mluvenou řečí.

Výsledky vzdělávání odpovídají individuálním možnostem a stupni postižení jednotlivých dětí. Z jejich projevů je patrné, že se velmi dobře adaptovaly na prostředí i nároky školy a cítí se zde bezpečně. K učitelkám i ostatním pracovníkům projevují důvěru a radost ze společných činností. Velmi dobře reagují na pokyny, dokážou se soustředit při individuálních i skupinových aktivitách. Adekvátně svým možnostem komunikují s dospělými i mezi sebou.

Škola zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví. Budova je dobře zabezpečena proti nežádoucímu vniknutí dovnitř a je vybavena světelnou signalizací, která nahrazuje zvuk zvonku vchodových dveří neslyšícím pracovníkům a je z hlediska bezpečnosti pro školu tohoto zaměření významná. Bylo ale zjištěno, že východ na terasu (francouzským oknem) není dobře zajištěn proti svévolnému odchodu dětí z budovy. Ředitelka operativně zajistila zvýšený dozor. Děti jsou vedeny k bezpečnému chování, což se projevuje v minimálním počtu drobných poranění. Výchovu ke zdravému životnímu stylu podporují především každodenní pohybové aktivity, pobyt venku, ozdravné pobyty v přírodě a návštěvy solné jeskyně.

Výsledky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu mají očekávanou úroveň.

Další zjištění

Nevhodné užívání dvou komunikačních kanálů, tedy kombinování mluvené češtiny se znakovým jazykem nekoresponduje s označením školy „bilingvální“, které vyjadřuje vzdělávání dvěma jazyky paralelně. Jelikož se bilingvální metoda ve vzdělávání dětí v této škole nepoužívá, je název školy zavádějící. Z toho důvodu by bylo vhodné slovo „bilingvální“ z názvu školy odstranit.

Závěry

Zásadní klady

- přátelské a klidné prostředí školy,
- odborně kvalifikovaný a pro svou práci zaujatý pedagogický kolektiv,
- efektivní podpora rozvoje každého jednotlivého dítěte,
- intenzivní a podporující spolupráce s rodiči,
- úzká a každodenní spolupráce se zřizovatelem.

Slabé stránky

- současné užívání dvou komunikačních kanálů jedním učitelem, tedy kombinování mluvené češtiny se znakovým jazykem,
- nízká znalost znakového jazyka osobních asistentů.

Nedostatky, které byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti

- během inspekce ředitelka doplnila ŠVP o charakteristiku integrovaných bloků a nabídku činností.

Návrhy na zlepšení stavu

- dodržovat zásady jednotlivých komunikačních systémů vhodných pro neslyšící děti, nedoslýchavé děti a děti s kochleárními implantáty,
- dodržovat rozdělení mezi dvěma komunikačními systémy – znakový jazyk a mluvený jazyk,
- zajistit dveře na terasu proti nežádoucímu odchodu dětí.

Hodnocení vývoje

Od poslední inspekce došlo k pozitivnímu vývoji v několika oblastech. Ředitelka odstranila nedostatek zjištěný předchozí inspekční činností, který se týkal přijímacího řízení v rozporu s právními předpisy (ve škole převládaly děti bez sluchového postižení). Dále byla realizována materiální obnova školy. Odborná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami se dále rozvíjí a přes některé zjištěné nedostatky má výrazně podporující význam.

Pro účely zvýšení dotací podle § 5 zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů, je právnická osoba vykonávající činnost školy celkově hodnocena jako **průměrná**.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Rozhodnutí MHMP ve věci návrhu na zápis změny v údajích, č. j. S-MHMP 347470/2006, s účinností od 1. 9. 2006
2. Notářský zápis – zakladatelská listina, ze dne 11. 4. 1997, N 192/97, NZ 202/97
3. Zřizovací listina Experimentální bilingvální mateřské školy pro sluchově postižené ze dne 25. 11. 1995
4. Koncepce a rámec školy
5. Školní řád ze dne 1. 9. 2015
6. Školní vzdělávací program „Hrajeme si s medvědem“, platný ve školním roce 2015/2016
7. Školní matrika všech dětí, vedená ke dni inspekce
8. Třídní knihy obou tříd – školní rok 2015/2016, vedené k termínu inspekce
9. Záznamy z jednání pedagogické rady – školní roky 2014/2015 a 2015/2016 ke dni inspekce
10. Kniha úrazů ze dne 1. 9. 2008, vedená ke dni inspekce
11. Dokumentace o dětech vedená k termínu inspekční činnosti (diagnostika)
12. Personální složky (doklady o vzdělání pedagogů) – školní rok 2015/2016
Přehledy o dalším vzdělávání pedagogů od školního roku 2014/2015 k termínu inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.a@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PaedDr. Alice Bláhová, školní inspektorka

Alice Bláhová v.r.

Mgr. David Jorda, přizvaná osoba –
odborník na český znakový jazyk

David Jorda v.r.

Bc. Michala Wu,
tlumočnice českého znakového jazyka

Michala Wu v.r.

V Praze dne 20. 4. 2016

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jana Fenclová, ředitelka školy

Fenclová v.r.

V Praze dne 26. 4. 2016